

AAN De staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

DATUM 26 februari 2014

ONS KENMERK z2013-00980

CONTACTPERSOON

070-8888500

UW BRIEF VAN 20 december 2013

UW KENMERK

ONDERWERP Wetgevingsadvies Wet participatiebijdrage
quotumdoelstelling

Geachte ,

U heeft het College bescherming persoonsgegevens (hierna: het CBP) gevraagd, ingevolge artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: de Wbp), te adviseren over het voorstel van wet tot wijziging van de Wet financiering sociale verzekeringen in verband met een opslag op de basispremie Arbeidsongeschiktheidsfonds bij het niet voldoen aan de quotumdoelstelling (Wet participatiebijdrage quotumdoelstelling (hierna: Quotumwet)).

Met deze brief voldoet het CBP aan uw verzoek.

Inhoud van het wetsvoorstel

Werkgevers hebben zich in het sociaal akkoord verbonden aan een baanafpraak die ervoor zorgt dat zij olopend tot 2026, 100.000 extra banen in de marktsector creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Afgesproken is dat werkgevers in de marktsector het aantal extra banen in 2014 naar 5.000 zullen brengen.

De Quotumwet introduceert de verplichting voor werkgevers om minimaal een bepaald percentage werknemers met een arbeidsbeperking in dienst te hebben. Het percentage voor de marktsector wordt bepaald door het aantal plekken van de baanafpraak (100.000) te relateren aan de meest recent beschikbare gegevens over de omvang van het aantal werknemers in de marktsector. Het percentage zal worden vastgesteld op het moment dat blijkt dat het wettelijk quotum geactiveerd moet worden. Hetzelfde geldt voor de overheid, waar het aantal (25.000) wordt gerelateerd aan het aantal werknemers in de overheidssector zo kort mogelijk voor activering.

In het regeerakkoord is opgenomen dat het quotum niet geldt voor werkgevers met minder dan 25 werknemers. Dit zal in lagere regelgeving nader worden uitgewerkt. Deze grens geldt

overigens niet voor de baanafpraak. Daarbij tellen ook banen bij werkgevers met minder dan 25 werknemers mee.

Om te stimuleren dat werkgevers daadwerkelijk meer arbeidsplaatsen voor mensen met een arbeidsbeperking beschikbaar stellen wordt een nominale quotumheffing (opslag basispremie) geïntroduceerd. De hoogte van deze quotumheffing is afhankelijk van het percentage arbeidsplaatsen dat wordt ingevuld door mensen met een arbeidsbeperking. Voldoet een werkgever aan dit percentage dan is geen quotumheffing verschuldigd. Voldoet een werkgever niet aan dit percentage, dan wordt het tekort omgerekend naar het aantal niet ingevulde arbeidsplaatsen. De heffing bedraagt vervolgens € 5.000 per niet ingevulde arbeidsplaats en is daarmee afhankelijk van de totale personeelsomvang van de werkgever en het aantal arbeidsplaatsen dat bij de werkgever wordt ingevuld door mensen met een arbeidsbeperking.

De Quotumwet zal alleen in werking treden als de doelstellingen in het Sociaal Akkoord omtrent de extra banen niet worden gerealiseerd.

Privacyaspecten van het wetsvoorstel (verwerkingen van persoonsgegevens)

De doelgroep van het quotum

De VNG en de sociale partners hebben de volgende afspraken gemaakt, die ook gelden in de Quotumwet.

- De doelgroep betreft mensen met een arbeidsbeperking die niet het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen en die vallen onder de Participatiewet, Wajongers en mensen met een Wsw-indicatie op de wachtlijst.
- Voor de doelgroep zal een beoordeling door UWV zal gaan gelden. Er wordt een wettelijk kader (landelijke criteria) opgesteld voor de beoordelingscriteria die UWV hanteert bij de doelgroepbeoordeling.
- Wajongers en mensen op de wachtlijst Wsw krijgen de eerste jaren prioriteit bij de toeleiding naar de extra banen bij reguliere werkgevers.

Doelgroepbeoordeling door UWV

Het UWV voert een beoordeling uit die uitwijst of iemand tot de doelgroep behoort. Als iemand tot de doelgroep behoort, dan zal deze persoon worden opgenomen in een doelgroepregister (zie volgende paragraaf).

Voor het huidig bestand van personen die vallen onder de Wajong en Wsw is afgesproken dat deze personen tot de doelgroep voor de baanafpraak en het quotum behoren. Voor mensen die onder de Participatiewet vallen, beoordeelt de gemeente wie welke vorm van ondersteuning nodig heeft. Als de gemeente verwacht dat iemand onder de doelgroep van de baanafpraak/quotum valt, dan wordt deze persoon op verzoek van de gemeente door UWV beoordeeld. UWV beoordeelt aan de hand van landelijke criteria, of de betreffende persoon in staat is wettelijk minimum loon te verdienen. Het gaat daarbij primair om een arbeidskundige beoordeling, waarbij medische, gedrags- en sociale aspecten worden betrokken waar relevant. De door UWV te hanteren landelijke criteria worden vastgelegd in lagere regelgeving.

De registratie is geen eenmalige handeling. Het is van belang om na verloop van tijd te bezien of de werknemer nog geacht kan worden te behoren tot de doelgroep. Wanneer na verloop van tijd bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdsduur de registratie vervalt zal eventueel een hernieuwd verzoek om registratie door de gemeente bij het UWV moeten worden gedaan of betrokken nog steeds voldoet aan de voorwaarden van de doelgroep.

Verder kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld op welke wijze het UWV bepaalt dat betrokken personen niet WML kunnen verdienen en daarmee tot de doelgroep voor de registratie voor de baangarantie zal behoren. Hierbij zal afstemming plaatsvinden met de loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de Participatiewet die de werkgever bij in dienstneming van die persoon ontvangt.

Doelgroepenregister

UWV registreert de mensen die onder de doelgroep vallen op BSN-nummer in een landelijk doelgroepregister en is op basis van het voorgestelde artikel 37a van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) aangemerkt als verantwoordelijke in de zin van de Wbp. In de toelichting bij dit artikel wordt opgemerkt dat artikel 76 van de Wet SUWI en artikel 13 van de Wet bescherming persoonsgegevens met zich meebrengen dat het UWV zorg draagt voor de nodige technische en organisatorische voorzieningen ter beveiliging van de gegevens tegen verlies of aantasting en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging en verstrekking van die gegevens. Opname in het register houdt in dat iemand onder de doelgroep voor de baanafpraak/quotum valt. Volgens de toelichting heeft dit als voordeel dat aan werkgevers op voorhand kenbaar gemaakt kan worden of mensen meetellen voor de baanafpraak/quotum. Om de privacybelangen van mensen te beschermen, zal UWV aan de betrokken persoon mededeling doen dat hij is opgenomen in het doelgroepregister. Bij deze mededeling wordt vermeld dat dit tot doel heeft werkgevers te kunnen informeren over de doelgroepstatus om daarmee de werkhervattingskansen te bevorderen. Indien iemand het er niet mee eens is dat hij wordt opgenomen in het doelgroepregister, kan hij UWV verzoeken de inschrijving te verwijderen. In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat dit gebeurt conform de Wet bescherming persoonsgegevens. Deze persoon kan dan door de werkgever echter niet worden meegeteld voor het quotum.

Om te voorkomen dat een werknemer met een arbeidsbeperking uit de doelgroep direct niet meer meetelt voor het quotum als hij tijdens de duur van het dienstverband wel in staat is zelfstandig het WML te verdienen, wordt bij lagere regelgeving een geldigheidstermijn vastgesteld voor de doelgroepregistratie. Na afloop van de geldigheidstermijn van de registratie, zal UWV beoordelen of de registratie verlengd kan worden.

Opslag basispremie

In het geval niet aan het quotum wordt voldaan wordt op basis van het voorgestelde artikel 37 van de Wfsv de nominale opslag bepaald. Om te kunnen voldoen aan het gestelde quotum is het voor de kenbaarheid van de werkgever noodzakelijk te weten welke werknemers of kandidaat werknemers behoren tot de doelgroep. Op grond van het voorgestelde zesde lid van artikel 37a Wfsv is het UWV daarom bevoegd om aan de werkgever mee te delen of een (kandidaat) werknemer in het register is opgenomen. De opslag op de basispremie wordt vastgesteld door de inspecteur van de rijksbelastingdienst.

Beoordeling

De verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid (artikel 16 Wbp)

Artikel 16 Wbp bepaalt onder meer dat het verboden is om persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid te verwerken. Van dit verbod kan alleen ontheffing worden verleend indien de verwerking zijn grondslag vindt in een van de overige bepalingen van paragraaf 2 van de Wbp (*De verwerking van bijzondere persoonsgegevens*). De belangrijkste algemene garantie is dat verwerking van dergelijke gegevens niet is toegestaan dan voor zover dat bij wet is bepaald. In specifieke situaties kan derhalve een basis worden gecreëerd in een bijzondere wet. Onderhavig wetsvoorstel betreft het voornemen om bijzondere persoonsgegevens (persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid) te verwerken met oog op de re-integratie van uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Het CBP adviseert u om in de memorie van toelichting aandacht te schenken aan het voornemen om bijzondere persoonsgegevens te verwerken en dan met name aan de wettelijke basis die het wetsvoorstel hiervoor beoogd te creëren.

Kenbaarheid werkgever en dataminimalisatie

In de memorie van toelichting bij het voorstel wordt aangegeven dat het voor de werkgever noodzakelijk is te weten welke werknemers of kandidaat werknemers behoren tot de doelgroep. Het zesde lid van artikel 37a van het voorstel bepaalt dat het UWV bevoegd is op verzoek van de werkgever aan deze mee te delen of de door de werkgever aangeduide persoon is opgenomen in de registratie van arbeidsbeperkten als bedoeld in het eerste lid van artikel 37a van het voorstel. De wettekst noch de memorie van toelichting maken echter duidelijk hoe een werkgever bij het UWV kan verifiëren in hoeverre hij aan de quotumbepalingen/doelstellingen voldoet en met welke gegevensverwerkingen dit gepaard gaat.

De wijze waarop het kenbaar maken aan de werkgever plaatsvindt, zal in lijn moeten zijn met de Wbp. Artikel 11, eerste lid, Wbp bepaalt dat persoonsgegevens slechts mogen worden verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn. Dit wordt ook wel het vereiste van dataminimalisatie genoemd. In principe kan door middel van het BSN worden geverifieerd of een werknemer in het doelgroeppregister is opgenomen en derhalve valt onder de quotumdoelstelling. Meer categorieën van persoonsgegevens zijn niet nodig om deze doelstelling te verwerkelijken. Bovendien wordt de verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid (artikel 16 jo 21 Wbp) hiermee tot een minimum beperkt.

Het CBP adviseert om in de toelichting aandacht te besteden aan de wijze waarop de verificatie door de werkgever plaatsvindt en met welke gegevensverwerking deze gepaard gaat.

Beoordeling UWV

In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat het UWV een beoordeling uitvoert aan de hand van landelijke criteria, waarmee wordt onderzocht of de betreffende persoon in staat is het WML te verdienen. Het gaat daarbij primair om een arbeidskundige beoordeling, waarbij medische, gedrags en sociale aspecten worden betrokken waar relevant. De door UWV te hanteren landelijke criteria worden vastgelegd in lagere regelgeving.

Het CBP adviseert om in de toelichting nader uit te werken hoe deze keuring in zijn werk gaat en met name welke waarborgen gelden omtrent de gegevensverwerking waaronder de verwerking van bijzondere persoonsgegevens betreffende de gezondheid (artikelen 16 en 21 Wbp).

Rechten betrokkene

Artikel 36, eerste lid, Wbp betreft het recht van de betrokkene om de verantwoordelijke te verzoeken persoonsgegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek dient de aan te brengen wijzigingen te bevatten.

In paragraaf 2.2.3 (Doelgroepregister) van de memorie van toelichting wordt aangegeven dat het UWV aan de betrokken persoon mededeling doet dat hij is opgenomen in het doelgroepregister. Daarbij wordt vermeld dat dit tot doel heeft werkgevers te kunnen informeren over de doelgroepstatus om daarmee de werkhervattingskansen te bevorderen. Indien iemand het er niet mee eens is dat hij wordt opgenomen in het doelgroepregister, kan hij UWV verzoeken de inschrijving te verwijderen. Volgens de toelichting is dit conform de Wet bescherming persoonsgegevens. Deze persoon kan dan door de werkgever echter niet worden meegeteld voor het quotum.

Uit deze passage kan worden opgemaakt dat een verzoek om verwijdering van een betrokkene altijd en in alle gevallen gehonoreerd zal worden. Echter, volgens artikel 36 Wbp kan een verzoek om verwijdering slechts met succes worden ingediend als sprake is van een registratie die feitelijk onjuist is, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend is dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift plaatsvindt. Kortom: in geval van een onterechte of onvolledige registratie.

Als het inderdaad de bedoeling is om een verzoek om verwijdering van een betrokkene altijd en in alle gevallen te honoreren, dan houdt dit een afwijking van artikel 36 Wbp in, en zal dit ook als zodanig in het wetsvoorstel moeten worden opgenomen.

AMvB

Volgens artikel 37, achtste lid, van het voorstel worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels gesteld, in ieder geval met betrekking tot de inrichting, de gegevensset en de wijze van verkrijging van de gegevens van de registratie, bedoeld in het eerste lid, de minimale en maximale geldigheidsduur van de registratie van de persoon en het vervallen van de registratie van de persoon, en de vaststelling, bedoeld in artikel 37, tweede lid, aanhef en onderdeel a, onder ten eerste, ten behoeve van de opname van personen in de registratie, bedoeld in het eerste lid.

Het CBP ziet het voorstel voor deze algemene maatregel van bestuur graag ter advisering tegemoet.

Advies

Het CBP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Mr. W.B.M. Tomesen
Lid van het College